

Motion till riksdagen 2009/10:Ub360

av **Rossana Dinamarca m.fl. (v)**

Sfi

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om förbättring av sfi-undervisningen.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om invandrades studieekonomiska situation.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om sfi-lärares utbildning.

Motivering

Det ligger i allas, inte bara de invandrades, intresse att alla som bor i Sverige ges möjlighet att lära sig det svenska språket. Bristande svenskkunskaper handlar inte om en ovilja att lära hos individen. Dessvärre beror det på att individen möter en otillräcklig eller undermålig språkutbildning. Vi måste förbättra möjligheterna för alla som kommer till Sverige att lära sig svenska, oavsett om de vill bli svenska medborgare, behålla sitt gamla medborgarskap eller ha dubbelt medborgarskap.

För att förbättra sfi-undervisningen behövs bland annat en tydligare individualisering och fler undervisningstimmar per vecka. Sfi skall på ett målinriktat sätt kunna kombineras med praktik, arbetslivsorientering, validering, annan utbildning eller förvärvsarbete. Detta bör vara utgångspunkten för regeringens arbete med att förbättra sfi-undervisningen. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Ett av problemen i sfi-undervisningen är den bristande kontinuiteten för den undervisande läraren men också för gruppen och den enskilde. Den löpande intagningen är en faktor, en annan är att den studerande tvingas göra avbrott i studierna för att ta ett jobb, även under kort begränsad tid, för att inte gå miste om sin försörjning. Detta skapar en motsägelsefullhet inom sfi då individen å ena sidan ställs inför behovet att snabbt komma ut i arbetslivet

Fel! Okänt namn på

och å andra sidan inför behovet att skaffa sig fullgoda kunskaper i svenska för att klara arbetslivet och samhällets alla krav.

I dag råder närmast en allmän föreställning om att bara den invandrade får ett jobb så lär han eller hon sig svenska. Men utvecklar man genom en anställning automatiskt ett språk som gör en delaktig i det samhälls- och arbetsliv som vuxna förväntas vara delaktiga i? Förbereds man för det demokratiska samhällets språkkrav genom att vistas på en arbetsplats oavsett syssla och graden av kontakt med arbetskamraterna? Det är inte självklart att man står och kommunicerar språkligt på sin arbetsplats hela dagarna. Det är inte säkert att man sitter vid fikabordet och har kommunikativt utbyte. Tyvärr är det så att de som behärskar språket otillräckligt kommunicerar mindre med omgivningen än de som lyckats erövra grundläggande kommunikativa färdigheter.

Eftersom timersättningen för vuxna som deltar i sfi-undervisning tagits bort tvingas många att välja bort svenskundervisning av ekonomiska skäl. Regeringen bör därför se över de invandrades studieekonomiska situation och återkomma med förslag till ändring. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Sfi-läraren

I den ordinarie skolan är kraven höga när det gäller undervisande lärares behörighet, men för sfi-lärarna finns ingen beskrivning av vilken kompetens man ska ha för att bli behörig, utöver det i skollagen allmänt angivna kravet på att de ska ha en utbildning avsedd för den undervisning de i huvudsak ska bedriva (skollagen 2 kap. 3 §). I dag finns drygt 1 600 lärare som undervisar inom sfi. Enligt Myndigheten för skolutveckling saknar 64 procent helt högskolepoäng i svenska som andraspråk och 12 procent har minst 40 poäng (enligt tidigare poängsystem). Av de 1 600 är det dock en fjärdedel som helt saknar pedagogisk grund.

Av dem som är kommunalt anställda har ungefär 75 procent någon form av pedagogisk behörighet, dock inte vuxenpedagogik utan de kan vara klasslärare, ämneslärare, idrottslärare, förskollärare, fritidspedagoger etc. Bland dem som är anställda hos utbildningsentreprenörer är behörigheten lägre, ungefär hälften har någon form av pedagogisk grundutbildning.

Det är graverande att vi ger så låg prioritet åt ämnet sfi då samhället i alla delar ställer allt högre krav på språkkunskaper, läs- och skrivkunnighet när det gäller människor som kommer till vårt land. Det är dags att skapa klarhet i vilken kompetens som ska krävas för att bli sfi-lärare.

Vi anser också att det bör bli möjligt att utbilda sig till sfi-lärare antingen som en inriktning inom lärarutbildningen eller som en egen utbildning. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Fel! Okänt namn på

Stockholm den 3 oktober 2009

Rossana Dinamarca (v)

Siv Holma (v)

Elina Linna (v)

Lena Olsson (v)

Amineh Kakabaveh (v)

Eva Olofsson (v)